

2015-08-05

Svea Hovrätt, avd 6
Mark- och miljööverdomstolen
svea.avd6@dom.se

Utvecklad talan i överklagande

Mark- och miljööverdomstolens mål nr/Ärende nr:

M6454-15, M6455-15, M6457-15, M6458-15 och M6459-15

Överklagade beslut

Mark- och miljödomstolens beslut M271-15 (Länsstyrelsens beslut 526-4648-2014 och 535-3770-2014), M303-15 (Länsstyrelsens beslut 526-4146-2014 och 535-3406-2014), M304-15 (Länsstyrelsens beslut 526-4190-2014 och 535-3409-2014), M307-15 (Länsstyrelsens beslut 526-4186-2014 och 535-3407-2014) samt M308-15 (Länsstyrelsens beslut 526-4189-2014 och 535-3408-2014)

Utvecklad talan från Naturskyddsföreningen Sörmland med anledning av de överklagade besluten om dispens från strandskyddsbestämmelserna för uppförande av fem flytbryggor på fem olika öar i Oxelösunds skärgård

Inledningsvis vill Naturskyddsföreningen understryka att det är positivt att kommunen har en ambition att underlätta för allmänheten att nå ut i skärgården. Men det måste ske utifrån helhetsyn och med hänsyn till aktuella naturvärden och det regelverk som gäller i strandskyddsområdet. Det finns vidare en rad rättsfall/domar som ger vägledning kring hur regelverket skall tillämpas. Det måste anses rimligt att beakta dessa i tillämpliga delar.

Lokaliseringsprövning

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken (MB) ska det väljas en plats som är lämplig så att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Naturskyddsföreningen anser inte att kommunen gjort någon lokaliseringsprövning. Detta framgår tydligt t.ex. av det faktum att ingen brygga anlagts på Ålö som utpekats i kommunens naturvårdsplan, att bryggan på Korsholmen inte alls anlagt på den plats som framgår av kommunens ansökan, att bryggan på Södra Beten måste flyttas varje vinter samt att kommunen anlagt en båtbygga på en populär badstrand. Det är högst olämpligt ur säkerhetssynpunkt och hälsosynpunkt att ha fritidsbåtar

åkandes och ståendes där barn badar. Det finns risk för utsläpp av farliga ämnen (båtbottenfärger, oljor och drivmedel) samt risk för olyckor. (Bryggan på Södra Beten ska dock tas bort då Mark- och miljödomstolen slog fast Länsstyrelsens beslut om att upphäva kommunens dispens för bryggan.)

Naturskyddsföreningen ställer sig frågande till om kommunen har gjort någon undersökning över huruvida det är lämpligt med en flytbrygga just på de botten och med den växtligheten där de har anlagts.

Det framgår tydligt att kommunen inte gjort någon undersökning av huruvida andra, befintliga bryggor, kan användas eller förlängas för att uppnå målen med att öka tillgängligheten. Det finns t.ex. minst en annan allmän brygga på Korsholmen, trots att kommunen påstår annat.

Utredning om huruvida bryggorna uppfyller kraven för att vara ett angeläget allmänt intresse

Naturskyddsföreningen kan inte av ärendets gång utläsa att kommunen haft en samlad, genomtänkt och långsiktig plan för att kunna fastslå att bryggorna kommer att uppfylla kraven i femte punkten 7 kap 18c § MB (behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området). Självklart anser Naturskyddsföreningen att det är positivt att vidta åtgärder som kan öka tillgängligheten till naturen, men sådana åtgärder ska vara väl genomtänkta och vidtas på de lämpligaste platserna i enlighet med hänsynsreglerna i miljöbalken.

Naturskyddsföreningen anser inte att kommunen har valt de bästa platserna med hänsyn till livet i de grunda havsvikarna och kustvattnen. Bryggorna har lagts ut på platser som kommunen faktiskt själv har angett att det finns mycket höga naturvärden och att områdena inte bör exploateras. Se mer nedan.

För att bryggorna ska kunna anses som ett angeläget allmänt intresse krävs det enligt prop. 2008/2009:119 att de ska ge långsiktiga fördelar till samhället. Kommunen har inte presenterat hur bryggorna uppfyller dessa krav utöver det faktum att det blir enklare för människor att ta sig i land på sex öar. Framför allt är det tydligt att det saknas en genomtänkt plan när kommunen i efterhand försöker lägga till argument för att bryggorna ska uppfylla kraven. Det finns alldeles för många oklarheter och motsägelser för att Naturskyddsföreningen ska kunna anse att kommunen ska ha uppfyllt kraven.

Vilka långsiktiga fördelar för samhället kommer dessa bryggor att bidra med? I dom M 686-14 ifrån Mark- och miljödomstolen gäller ärendet utökning av en befintlig tennisverksamhet. Där angavs det att åtgärden skulle tillgodose ett allmänt intresse i form av rekreation och motion för allmänheten. Domstolen ansågs inte att det utgjorde ett sådan angeläget intresse som anges i punkt 5 i åberopat lagrum.

Behövs det ens bryggor? Beroende på vilka människor som bryggorna har som målgrupp kan man ställa sig just den frågan. Öarna är idag populära och välbesökta vilket i all sin mening måste betyda att det lätt att ta sig i land för dem med småbåtar och kajaker.

Så vilka människor syftar bryggorna att öka tillgängligheten för? Icke-båtburna eller dem med småbåtar och kajaker? Eller både och? Kommunen har angett i sitt överklagande att det behövs fler bryggor på Beten, Stora Äpskärs och Högsten då det blir problem när "turbåtsbryggan" används av privatpersoner. Ska bryggorna på Lilla Trässö, Ramnö och Korsholmen bara få användas av

privatpersoner eller bara av turbåten? Eller har kommunen tänkt att de ska samsas om samma brygga? Om de ska samsas på dessa tre öar, varför kan de då inte göra det på de andra tre öarna?

Kommunen har även angett att bryggorna tillgängliggör skärgården på ett helt annat sätt för barnfamiljer och funktionshindrade. Naturskyddsföreningen har svårt att se bryggorna är anpassade för vare sig funktionshindrade eller barnfamiljer. På Stora Äpskärs anger kommunen att flytbryggan är mer anpassad för funktionshindrade för att den är längre än turbåtsbryggan. Att en brygga är lång gör det inte bättre för funktionshindrade. Det bör vara fasta bryggor med räcken som är mest lämpliga. Det krävs även att stigarna som leder ifrån bryggorna är väl anpassade för samma målgrupp som eventuellt bör inkludera de med barnvagnar, käppar, rullatorer och rullstolar.

Vilka öar behöver tillgängligheten öka på? Kommunen har inte angett varför det är ett angeläget allmänt intresse att öka tillgängligheten just dessa öar. Fågelskär som är ett naturreservat och har en toalett är inte med i detta projekt. Kommer kommunen vilja öka tillgängligheten på denna ö också?

Hur många bryggor krävs det för att det angelägna allmänna intresset (7 kap 18c § 5p) av att göra Oxelösunds skärgård mer tillgänglig ska vara tillgodosedd? Behövs det verkligen tre bryggor på Beten, två bryggor på Stora Äpskärs, två bryggor på Högsten, en brygga på Lilla Trässö, en brygga på Korsholmen och en brygga på Ramnö? Anser kommunen att det behövs bryggor på andra öar i skärgården också för att kunna anse att behovet är tillgodosett? Kanske även i framtiden på Ålö och Fågelskär? Var finns helhetssyn och en samlad planering? En sådan behövs för att optimera nyttan för allmänheten samtidigt som negativ påverkan av intrång i naturmiljön minimeras. En plan behövs för att uppfylla kravet för en lokaliseringssprövning.

Hur många olika typer av bryggor krävs det för att tillgodose behovet? Kommunen angav att den förra turbåtsbryggan på Norra Beten inte är anpassad för de typer av turbåtar som idag trafikerar skärgården. Ska det behöva anläggas en ny typ av brygga för varje ny typ av turbåt? Det framgår inte vilka krav dagens turbåt har gällande t.ex. djup av anlösningsplatsen. Kommer det att behöva anläggas nya eller längre bryggor på alla platser när landhöjningen gör det svårt att komma fram? Kommer det att behöva muddras på platserna i framtiden? Detta är grundläggande aspekter som behöver klargöras.

Vart går turbåten? Efter en sökning på nätet har Naturskyddsföreningen konstaterat att turbåten idag endast går till Beten och Stora Äpskärs. Turbåten går endast till Högsten när kyrkan har församling. Vill någon åka till Högsten eller till någon av de andra öarna kan man beställa charter på turbåten.

Är bryggorna ett enskilt eller allmänt intresse? Det framgår inte om det finns ett avtal mellan kommunen och turbåten. Eller om avtalet skett genom offentlig upphandling. Det är oklart om det är så att bryggorna enbart kommer att gynna ett privat företag eller om allmänheten kommer att få använda sig av bryggorna. Kommunen har varit tydliga med att på de platser där det idag finns det en turbåtsbrygga krävs det en till för att det blir problem när allmänheten utnyttjar bryggan. Det är därför det finns skyltar som förbjuder allmänheten från att angöra vid turbåtsbryggorna. Om det hade varit turbåten som sökt dispenserna, hade det verkligen kunna ansetts vara ett allmänt intresse för att utöka ett företag? Kommer turbåtsbryggorna få användas av andra företag som vill erbjuda liknande turer? Att endast en begränsad mängd människor (de som åker med turbåten) kan nyttja bryggan kan inte anses som förenligt med strandskyddets syften. Bryggorna gynnar då ett enskilt företag och inte allmänheten i stort

Krävs bryggorna för att upprätthålla servicefunktionerna på öarna? Idag finns det allmänna toaletter på alla sex aktuella öarna. Det är okänt om dessa byggnader har prövats enligt strandskyddsbestämmelserna. Dock bör det ha varit så att när man placerade ut toaletterna och sopmajorna haft en långsiktig plan för hur dessa skulle skötas. Att i efterhand kräva en brygga för att klara skötseln av toaletterna visar på brister i planering.

Nya föreskrifter från Transportstyrelsen

Gällande förbudet mot att tömma toalettavfall från fritidsbåtar i hav, sjöar och vattendrag är inte flytbryggor till öar med utedass en lösning. Kommunen bör istället fokusera på att anläggningen i hamnen ska fungera som avsett. (anläggningen har haft stora brister under sommaren 2015).

Uppfattas som allemansrättsligt tillgänglig?

Både kommunen och MMD har hänvisat till att bryggorna kommer att uppfattas som allemansrättsligt tillgängliga p.g.a. information och säkerhetsutrustning som ska finnas vid bryggan. Det ska poängteras att det inte finns några villkor i kommunens beslut om dispens från strandskyddet om att det ska tydligt framgå att bryggan får användas av alla genom uppsättning av informationsskyltar och säkerhetsutrustning. Kommunen har inte heller följt de villkor i Länsstyrelsens beslut gällande att det ska tydligt framgå att förlängning av den befintliga turbåtsbryggan på Norra Beten även är tillgänglig för allmänheten (MMD M 306-15, Lst dnr 526-4686-2014 och 535-3411-2014). Idag finns det endast en stor skylt som förbjuder allmänheten att lägga till vid bryggan. För att bryggorna ska vara förenliga med strandskyddets syften får de inte hindra eller avhålla allmänheten.

Miljööverdomstolen har tidigare poängterat i MÖD 2006:59 att även om en brygga är avsedd för allmänt bruk medför inte det alltid att bryggan uppfattas som att den tillgängliggör för den breda allmänheten. En brygga på en oexploaterad och allemansrättsligt tillgänglig plats medför att stranden av allmänheten kan uppfattas som icke allemansrättsligt tillgängligt.

Hovrätten, mål nr B 778-14 poängterade att hänsyn ska tas till "*hänsynsfulla personer*" som lättare kan känna sig hindrade att beträda ett område där det anlades en brygga som var avsedd för att vara allemansrättsligt tillgänglig och öka tillgängligheten.

Negativ påverkan på livsvillkoren för växt- och djurlivet

Även om det skulle anses att bryggorna är ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området och som ger långsiktiga fördelar till samhället är det Naturskyddsföreningens åsikt att friluftslivet inte får gynnas på bekostnad av naturvärdens och den skyddsvärda naturen, något som Miljööverdomstolen poängterar i MÖD 2004:3. Det saknas förutsättningar att bevilja dispens då åtgärden strider mot strandskyddets syften.

Naturskyddsföreningen bedömer att Mark- och miljödomstolen går emot praxis, vägledning ifrån Naturvårdsverket och propositionen, när domstolen utan specifik bedömning i det enskilda fallet skriver att "*flytbryggan knappast kan innebära mer än en begränsad påverkan på djur- och växtlivet*". Områdena har utpekade höga naturvärden och det är vetenskapligt bevisat att flytbryggor har en mycket negativ påverkan på växt- och djurlivet i grunda vattenområden.

Mark- och miljööverdomstolen har tidigare konstaterat att bl.a. med hänsyn till den långtgående fragmentering av ekosystem som skett kan även en mycket lokal försämring få långtgående konsekvenser och på så sätt medföra en försämring av livsmiljön för djur och växter (se MÖD 2011:29 och M 5134-11).

Anmälan om vattenverksamhet

Bryggorna är redan uppförda. En anmälan om vattenverksamhet kan inte prövas i efterhand, något som Mark- och miljööverdomstolen fastslagit vid flera tillfällen (t.ex. MÖD mål nr M 1755-14). Naturskyddsföreningen anser att bryggan inte kan omfattas av undantagsregeln i 11 kap. 12 § MB. Något som både kommunen och Länsstyrelsen också fastslagit. Kommunen kan möjligen åberopa att Länsstyrelsen inte beslutat om annat inom de gällande åtta veckorna och därför ansett att de kunnat verkställa de anmälda verksamheterna. Det bör dock inte ha funnits något motiv för Länsstyrelsen att fatta ett beslut om förbud mot verksamheterna till dess att strandskyddsfrågan var prövad eftersom åtgärderna redan var förbjudna enligt strandskyddsbestämmelserna.

Eftersom det inte går att pröva en vattenverksamhet som en anmälan i efterhand samt att bryggorna inte kan anses omfattas av undantagsregeln betyder det att bryggorna kräver tillstånd enligt 11 kap 9 § MB. Då Naturskyddsföreningen anser att det finns hinder mot att kunna bevilja strandskyddsdispens för bryggorna finns det inget skäl till att upphäva Länsstyrelsen beslut om att förbjuda de anmälda vattenverksamheterna eller förelägga kommunen om att söka tillstånd för bryggorna.

Prejudicerande domar som Naturskyddsföreningen anser vara vägledande

Mark- och miljööverdomstolens dom mål nr M 5649-10

En något större flytbrygga ska anläggas inom riksintressen enligt 4 kap. 1,2 och 4 §§ MB samt riksintresse för friluftsliv och naturvård enligt 3 kap. 6 § MB.

Länsstyrelsen i Stockholm, Naturvårdsverket och Fiskeriverket gör alla bedömningen att flytbryggan i ett område med höga naturvärden försämrar livsvillkoren för växt- och djurlivet på ett icke acceptabelt sätt. MÖD upphävde MMD dom där de på samma sätt gjort bedömningen "*att den aktuella bryggan knappast kan innebära mer än en begränsad påverkan på djur- och växtlivet*" vilket är exakt samma argument MMD använt sig av i de aktuella ärendena. MÖD poängterar att "*även en mycket lokal försämring få långtgående konsekvenser och på så sätt medföra en väsentlig försämring av livsmiljön*".

Naturskyddsföreningen anser att samma argument gäller för Oxelösunds skärgård.

Mark- och miljööverdomstolens dom mål nr 5388-03

Målet har sitt intresse därför att två angelägna och närliggande allmänna intressen står mot varandra, det rörliga friluftslivet och skyddandet av angelägna naturvärden. För att öka tillgängligheten inom ett naturreservat och strandskyddat område ville kommunen anlägga en gång- och cykelbana. Naturreservatet är fullt tillgängligt redan idag. En gång- och cykelbana skulle öka

trafiken i området och därmed öka störningen på bland annat fågellivet. MÖD poängterar att det ena intresset (turismen och friluftslivets intressen) för inte gynnas på bekostnad av det andra (bevarande av naturvärdena).

”Med hänsyn till vad som nyss anförts om risken för negativa konsekvenser för de biologiska värdena omfattas det ansökta projektet av förbudet i 16 § och kan inte heller anses förenligt med strandskyddets syfte enligt 7 kap. 13 § MB i vad det avser bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtliv.”

Mark- och miljööverdomstolens dom mål nr M 559-15

Anläggandet av ytterligare en brygga av en bryggförening då den befintliga bryggan inte har båtplatser som räcker till alla medlemmar. Bryggan skulle anläggas inom riksintresse för natur- och kulturvärden och friluftslivet samt ett Natura 2000-område, vars främsta syfte är att bevara ett relativt lågexploaterat marint grundområde med omgivande strandängar, som har ett rikt fågelliv och en stor betydelse för fiskproduktionen (lek, yngel och uppväxtområde).

”Trots att bryggan är avsedd för gemensamt nyttjande av flera boende i närområdet vilket ska beaktas till bryggföreningens fördel, finner Mark- och miljööverdomstolen vid en sammantagen bedömning, att det enskilda intresset av att anlägga en brygga för fritidsändamål inte väger lika tungt som det allmänna intresset av att skydda naturvärdena i området.”

Bryggan ligger visserligen även inom ett Natura 2000-område och är avsedd för en bryggförenings medlemmar. Men Naturskyddsföreningen anser att det ger en antydning till att vid en avvägning mellan gynna fritidsändamål/friluftslivet ska intresset av att bevara en värdefull natur väga tyngre. Något som MÖD redan slog fast i domen med mål nr 5388-03.

Mark- och miljööverdomstolens dom MÖD 2006:59

En brygga på en oexploaterad och allemansrättslig tillgängligplats medför att stranden av allmänheten kan uppfattas som icke allemansrättsligt tillgängligt. Bryggan skulle anlägga inom riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap 6 § MB och även av riksintresse enligt 4 kap.1 och 4 §§ MB.

”Den aktuella platsen är oexploaterad och allemansrättsligt tillgänglig. En brygga på platsen medför att stranden av allmänheten kan uppfattas som icke allemansrättsligt tillgänglig. Även om allemansrätten under vissa förutsättningar kan ge allmänheten tillträde till privata bryggor och en privat brygga till och med kan underlätta ett besök på platsen, innebär inte detta att dispens skall ges för bryggor på oexploaterade och/eller otillgängliga platser. En regional sedvana, att det är tillåtet att använda privata bryggor, medför inte att platsen av den breda allmänheten uppfattas som tillgänglig. När ägaren använder bryggan är den inte tillgänglig för allmänheten.”

Bara för att bryggorna ska kunna användas av allmänheten betyder det inte att allmänheten uppfattar bryggorna som allemansrättsligt tillgängliga. Något som poängteras i Hovrättens dom med mål nr B 778-14. Naturskyddsföreningen vill även poängtera att kommunens bryggor inte kommer vara tillgängliga för allmänheten när turbåten använder den.

Hovrätten, mål nr B 778-14

Vid bedömningen av om anläggningen avhåller eller hindrar allmänheten ska fästas vikt vid hur allmänheten normalt sett reagerar på en sådan.

”Även om allmänheten fritt kan passera på platsen kan i varje fall hänsynfulla personer ändå känna sig som inkräktare och avhålla sig från platsen (se Bertil Bengtsson m.fl., Miljöbalken, En kommentar [1 januari 2014, Zeteo] kommentaren till 7 kap 15 §).”

Naturskyddsföreningen anser att hänsynfulla människor kan avhållas ifrån bryggorna, framför allt när de ser att den används av turbåten. I Länsstyrelsens beslut om att fastslå en förlängning av turbåtsbryggan på Norra Beten framgår det att ska framgå tydligt att allmänheten ska få använda sig av bryggan. Idag finns det endast en stor skylt som förbjuder allmänheten att lägga till vid bryggan. För att bryggorna ska vara förenliga med strandskyddets syften får den inte hindra eller avhålla allmänheten. Att endast en begränsad mängd människor (de som åker med turbåten) kan nyttja bryggan kan inte anses som förenligt med strandskyddets syften. Bryggorna gynnar då ett enskilt företag och inte allmänheten i stort.

MMD dom M 271-15 Högsten, MÖD mål nr M6454-15

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsens beslut, daterat 2014-12-16, dnr 535-3770-2014 och 526-4648-2014, om att upphäva strandskyddsdispens för bryggan samt förbjuda vattenverksamheten ska fastställas.

Länsstyrelsens yttrande till Mark- och miljödomstolen, daterat 2015-04-09, dnr 526-1688-2015 och 535-1687-2015, var i Naturskyddsföreningens mening mycket väl motiverat. I yttrandet framgår det tydligt att det saknas särskilda skäl samt att bryggorna strider mot strandskyddets syften.

Utöver ovanstående och vad Länsstyrelsen tidigare framfört vill Naturskyddsföreningen understryka följande skäl till varför Länsstyrelsens beslut gällande flytbryggan på Högsten ska fastställas.

Det är Naturskyddsföreningens mening att det är uppenbart att området där bryggan placerats har höga naturvärden, trots att ingen studie har gjorts av kommunen på den aktuella platsen. Dessa värden kommer att påverkas på ett icke acceptabelt sätt av en flytbrygga. Bryggan har förlagts i ett område som är:

- Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap MB
- Riksintresse för naturvård enligt 3 kap MB
- Riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap MB
- Mycket högt naturvärde enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Klass B (näst högsta naturvärden) i kommunens naturvårdsplan
- Grunt vattenområde som är av stort värde för fiskyngelreproduktionen och marina vegetationen.

Det finns sedan tidigare en turbåtsbrygga. I kommunens dispens framkom det inte att den befintliga turbåtsbryggan inte dög. En brygga för småbåtar och kajaker gynnar inte tillgängligheten för icke båtburna. Ytterligare en brygga anges behövas då det blir problem när privata använder sig av turbåtsbryggan. Kommunen har vidare angett att den nya flytbryggan även kommer att användas av turbåten. Detta kommer att innebära att samma problem med privata båtar kommer att uppstå.

Anser kommunen då att ytterligare en brygga kommer att behövas på Högsten? Om den befintliga bryggan är i stort behov av renovering så bör i första hand den repareras istället för att anlägga en ny.

Turbåten går endast idag till Högsten när det är gudstjänst eller när hela turbåten chartras. Att anlägga ytterligare en brygga för turbåten kan knappast anses som ett angeläget allmänt intresse. Den aktuella flytbryggan kan inte anses öka tillgängligheten för icke båtburna. Trots att flytbryggan olovligen har funnits sedan hösten 2014 har turbåten inte gått till Högsten (i alla fall inte enligt turbåtens eller kommunens hemsida).

Naturskyddsföreningen har ingen kännedom om brygga anlagts i enlighet med ansökan (något som bör undersökas då bryggan på Korsholmen anlagts på annan plats).

MMD dom M 303-15 Korsholmen, MÖD mål nr M6455-15

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsens beslut, daterat 2014-12-16, dnr 535-3406-2014 och 526-4164-2014, om att upphäva strandskyddsdispens för bryggan samt förbjuda vattenverksamheten ska fastställas.

Länsstyrelsens yttrande till Mark- och miljödomstolen, daterat 2015-04-09, dnr 526-1688-2015 och 535-1687-2015, var i Naturskyddsföreningens mening mycket väl motiverat. I yttrandet framgår det tydligt att det saknas särskilda skäl samt att bryggorna strider mot strandskyddets syften.

Utöver ovanstående och vad Länsstyrelsen tidigare framfört vill Naturskyddsföreningen understryka följande skäl till varför Länsstyrelsens beslut gällande flytbryggan på Korsholmen ska fastställas.

Det är Naturskyddsföreningens mening att det är uppenbart att området där bryggan placerats har höga naturvärden, trots att ingen studie har gjorts av kommunen på den aktuella platsen. Dessa värden kommer att påverkas på ett icke acceptabelt sätt av en flytbrygga. Bryggan har förlagts i ett område som är:

- Riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap MB
- Högt naturvärde enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Klass B (näst högsta naturvärden) i kommunens naturvårdsplan
- Grunt vattenområde som är av stort värde för fiskyngelreproduktionen och marina vegetationen.

Den aktuella bryggan har inte anlagts på den plats som kommunen anger på detaljkartan och fotografier som bifogades deras anmälan om vattenverksamhet, se bifogad karta. Bryggan ligger istället ca 40-50 meter längre österut i närheten av en privat mindre brygga. Detta visar enligt Naturskyddsföreningen på att någon genomtänkt plan eller undersökning om platsens lämplighet inte har gjorts. Även om kommunens dispens skulle fastslås så ligger den aktuella bryggan på en annan plats och måste då flyttas. Mark- och miljööverdomstolen kan inte pröva en annan placering av bryggan.

Det finns många andra bryggor på Korsholmen, Bjurshalsen och Furön, tre öar (som idag alla sitter ihop). De flesta bryggorna är "privata", vilket gör att det finns risk för att den aktuella bryggan kan uppfattas som privat. Det finns inga villkor i kommunens beslut om dispens från strandskyddet om

att det ska tydligt framgå att bryggan får användas av alla genom uppsättning av informationsskyltar och säkerhetsutrustning.

Kommunen har felaktigt angett att det inte finns någon möjlighet att lägga till med egen båt på Korsholmen, något som är felaktigt. Enligt Sörmlandsledens kartor (se bilaga) finns det en brygga ca 300 meter sydväst om vart den aktuella bryggan nu anlagts som får användas av allmänheten. Därmed bör behovet av en brygga för småbåtar och kajaker redan vara uppfyllt. Enligt informationen på Sörmlandsledens hemsida finns det idag båtturer som går till Furön. Man kan även hyra en roddbåt på Café Bygdegården som ligger i gamla Oxelösund (på andra sidan sundet). Krävs det verkligen en ny brygga för att ytterligare ett företag ska kunna göra båtturer till Korsholmen/Bjurshalsen/Furön för att det angelägna allmänna intresset av att tillgängliggöra skärgården ska anses vara tillgodosett?

I närheten till "Sörmlandsledsbryggan" finns det en större brygga som kommunen bör undersöka om turbåten kan få möjlighet till att få anlägga vid, se bifogad karta. Kommunen bör ha gjort en undersökning om samlokalisering när det finns så många andra befintliga bryggor på ön.

Den aktuella flytbryggan kan inte anses öka tillgängligheten för icke båtburna. Trots att flytbryggan olovligen har funnits sedan hösten 2014 har turbåten inte gått till Korsholmen (i alla fall inte enligt turbåtens eller kommunens hemsida).

Bryggan kan knappast behövas för att upprätthålla servicefunktionerna på ön då vindsyddet och utedasset ligger på södra sidan av Furön, vilket inte är någonstans i närheten av den aktuella bryggan.

MMD dom M 304-15 Stora Äpskäer, MÖD mål nr M6457-15

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsens beslut, daterat 2014-12-16, dnr 535-3409-2014 och 526-4109-2014, om att upphäva strandskyddsdispens för bryggan samt förbjuda vattenverksamheten ska fastställas.

Länsstyrelsens yttrande till Mark- och miljödomstolen, daterat 2015-04-09, dnr 526-1688-2015 och 535-1687-2015, var i Naturskyddsföreningens mening mycket väl motiverat. I yttrandet framgår det tydligt att det saknas särskilda skäl samt att bryggorna strider mot strandskyddets syften.

Utöver ovanstående och vad Länsstyrelsen tidigare framfört vill Naturskyddsföreningen understryka följande skäl till varför Länsstyrelsens beslut gällande flytbryggan på Stora Äpskäer ska fastställas.

Det är Naturskyddsföreningens mening att det är uppenbart att området där bryggan placerats har höga naturvärden, trots att ingen studie har gjorts av kommunen på den aktuella platsen. Dessa värden kommer att påverkas på ett icke acceptabelt sätt av en flytbrygga. Bryggan har förlagts i ett område som är:

- Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap MB
- Riksintresse för naturvård enligt 3 kap MB
- Riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap MB
- Mycket högt naturvärde enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Klass A (högsta naturvärden) i kommunens naturvårdsplan

- Grunt vattenområde som är av stort värde för fiskyngelreproduktionen och marina vegetationen.
- Enligt kommunen är ön en av de artrikaste och mest intressanta öarna i Oxelösunds skärgård

Det finns sedan tidigare en turbåtsbrygga. I kommunens dispens framkom det inte att den befintliga turbåtsbryggan inte dög. En brygga för småbåtar och kajaker gynnar inte tillgängligheten för icke båtburna. Ytterligare en brygga anges behövas då det blir problem när privata använder sig av turbåtsbryggan. Kommunen har vidare angett att den nya flytbryggan även kommer att användas av turbåten. Vilket kommer innebära att samma problem med privata båtar kommer att uppstå. Anser kommunen då att ytterligare en brygga kommer att behövas på Stora Äpskärs?

MMD dom M 307-15 Ramnö, MÖD mål nr M6458-15

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsens beslut, daterat 2014-12-16, dnr 535-3408-2014 och 526-4189-2014, om att upphäva strandskyddsdispens för bryggan samt förbjuda vattenverksamheten ska fastställas.

Länsstyrelsens yttrande till Mark- och miljödomstolen, daterat 2015-04-09, dnr 526-1688-2015 och 535-1687-2015, var i Naturskyddsföreningens mening mycket väl motiverat. I yttrandet framgår det tydligt att det saknas särskilda skäl samt att bryggorna strider mot strandskyddets syften.

Utöver ovanstående och vad Länsstyrelsen tidigare framfört vill Naturskyddsföreningen understryka följande skäl till varför Länsstyrelsens beslut gällande flytbryggan på Ramnö ska fastställas.

Det är Naturskyddsföreningens mening att det är uppenbart att området där bryggan placerats har höga naturvärden, trots att ingen studie har gjorts av kommunen på den aktuella platsen. Dessa värden kommer att påverkas på ett icke acceptabelt sätt av en flytbrygga. Bryggan har förlagts i ett område som är:

- Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap MB
- Riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap MB
- Högt naturvärde enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Klass B (näst högsta naturvärden) i kommunens naturvårdsplan
- Grunt vattenområde som är av stort värde för fiskyngelreproduktionen och marina vegetationen.
- Enligt kommunens naturvårdsplan har stränderna runt Ramnö en känslig vegetation och det grunda vattnet är av betydelse för den biologiska mångfalden och att all exploatering bör undantas.

En brygga för småbåtar och kajaker gynnar inte tillgängligheten för icke båtburna. Den aktuella flytbryggan kan inte anses öka tillgängligheten för icke båtburna. Trots att flytbryggan olovligen har funnits sedan hösten 2014 har turbåten inte gått till Ramnö (i alla fall inte enligt turbåtens eller kommunens hemsida).

Om den nya flytbryggan även ska användas av turbåten, kommer det inte innebära att samma problem med privata båtar på befintliga turbåtsbryggor att uppstå? Anser kommunen då att ytterligare en brygga kommer att behövas på Ramnö?

Ramnö är den enda ön av dessa fem som innan nu varit helt fri från bryggor. Oexploaterade platser är ovanliga i Oxelösunds skärgård. Oexploaterade öar är attraktiva för många just för att de är obebyggda/bryggfria. Ett naturområde ska inte behöva vara iordningställt för att anses som allemansrättsligt tillgänglig. Utveckling av friluftslivet i oexploaterade värdefulla och känsliga områden hotar naturvärdena på platsen. Utöver att flytbryggan har en negativ påverkan på livsvillkoren för djur- och växtlivet i vattnet kan en kanalisering av människor till i ett naturområde medföra ökat slitage på markfloran samtidigt mänsklig aktivitet i skärgården är ett generellt hot mot kusthäckande fåglar som idag har mycket svårt att hitta störningsfria häckningsplatser.

Utav alla de fem nu aktuella bryggorna är det bryggan på Ramnö som i allra högsta grad strider mot strandskyddssyften p.g.a. sina naturvärden och att den var oexploaterad.

Naturskyddsföreningen har ingen kännedom om brygga anlagts i enlighet med ansökan (något som bör undersökas då bryggan på Korsholmen anlagts på annan plats).

MMD dom M 308-15 Lilla Trässö, MÖD mål nr M6459-15

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsens beslut, daterat 2014-12-16, dnr 535-3407-2014 och 526-4186-2014, om att upphäva strandskyddsdispens för bryggan samt förbjuda vattenverksamheten ska fastställas.

Länsstyrelsens yttrande till Mark- och miljödomstolen, daterat 2015-04-09, dnr 526-1688-2015 och 535-1687-2015, var i Naturskyddsföreningens mening mycket väl motiverat. I yttrandet framgår det tydligt att det saknas särskilda skäl samt att bryggorna strider mot strandskyddets syften.

Utöver ovanstående och vad Länsstyrelsen tidigare framfört vill Naturskyddsföreningen understryka följande skäl till varför Länsstyrelsens beslut gällande flytbryggan på Lilla Trässö ska fastställas.

Det är Naturskyddsföreningens mening att det är uppenbart att området där bryggan placerats har höga naturvärden, trots att ingen studie har gjorts av kommunen på den aktuella platsen. Dessa värden kommer att påverkas på ett icke acceptabelt sätt av en flytbrygga. Bryggan har förlagts i ett område som är:

- Riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap MB
- Mycket högt naturvärde enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Grunt vattenområde som är av stort värde för fiskyngelreproduktionen och marina vegetationen.

En brygga för småbåtar och kajaker gynnar inte tillgängligheten för icke båtburna. Den aktuella flytbryggan kan inte anses öka tillgängligheten för icke båtburna. Trots att flytbryggan olovligen har funnits sedan hösten 2014 har turbåten inte gått till Lilla Trässö (i alla fall inte enligt turbåtens eller kommunens hemsida).

Det framgår inte i kommunens strandskyddsdispens att den gamla bryggan (som nu förlängts) inte var funktionell för att anlägga vid för småbåtar och kajaker (den verkar vara funktionell enligt till ärendet hörande fotografier) eller att den måste förlängas för att turbåten ska kunna lägga till vid den.

Om den nya flytbryggan även ska användas av turbåten, kommer det inte innebära att samma problem med privata båtar på befintliga turbåtsbryggor att uppstå? Anser kommunen då att ytterligare en brygga kommer att behövas på Lilla Trässö?

Naturskyddsföreningen har ingen kännedom om brygga anlagts i enlighet med ansökan (något som bör undersökas då bryggan på Korsholmen anlagts på annan plats).

Bilagor: Karta över Sörmlandsleden på Korsholmen/Bjurshalsen/Furön
 Karta över placeringen av bryggan på Korsholmen

För Naturskyddsföreningen Sörmland

Karl-Axel Reimer

Karl-Axel Reimer, ordförande

Adress: Strömgatan 2, 619 34 Trosa

Epost: karl-axel@reimer.nu